

ДЕЯКІ ПОЛІТИЧНІ АСПЕКТИ ЗЛОЧИНІВ АГРЕСІЇ РОСІЇ В УКРАЇНІ

Розкриваються витoki проблем, які спіткали Україну в міждержавних відносинах з росією. Багаторічний вплив росії і нав'язування своєї «культурної», «духовної», «наукової», політичної повістки не пройшли безслідно для українців. Боротьба української нації за незалежність триває століттями і століттями український народ проливає свою кров за свободу, за можливість розмовляти рідною мовою, розвиватися в контексті автентичної культури, традицій своїх пращурів.

Повномасштабна війна, яку розв'язала росія проти України є нічим іншим, як жестом розпачу, розумінням того, що за допомогою м'якої сили росія не зможе досягнути в Україні поставлених завдань. Однак розрахунки росії щодо застосування жорсткої сили і досягнення поставлених цілей були вицент розбиті героїчним і незламним народом України, звитягами якого зараз захоплюється увесь світ. Ця війна не є першою між українцями і москowitzами, однак саме ця війна стане каталізатором глобальних процесів, що відбуватимуться найближчими десятиліттями.

Цифровий розвиток, інноваційні технології XXI століття мають недооцінене значення у цій війні. Світова підтримка України не була настільки ефективною, якби ми не мали інструментів і технічних можливостей ділитися тим, що відбувається довкола нас із цивілізованим світом у режимі онлайн. Світ небайдужий до звірств, до чужого горя, тим більше, коли йде боротьба між двома світами, між демократією і тоталітаризмом, у якій українці відстоюють цінності вільного світу.

Ключові слова: війна, окупація, демократія, тоталітаризм, свобода, цифрова цивілізація, культура.

Процес знищення української ідентичності, культурної спадщини нації, обезкровлення еліти українського народу з боку росії триває століттями тільки раніше росія іменувалася іншими назвами, це була московія, після цього російська імперія, срср, який був

тюрмою для народів, збудованою на кістках людей, які були членами цього союзу.

Вже тридцять один рік Українська держава розвивається у статусі незалежної країни, яка визнана у всьому цивілізованому світі. Тридцять один рік у своїй державі українська нація намагається викоринити ті ворожі московські наративи, якими наповнювали наш інформаційний, культурний, політичний простір і були спрямовані на знищення нас як народу, як національної одиниці, якщо б відбулася повна асиміляція в культурній, науковій, політичній сферах життєдіяльності із нашими східними сусідами. В цьому контексті російські керманічі нам намагалися весь час нав'язати думку щодо «єдиного народу», спільної історії, культурної спадщини та ще безліч вигаданих нісенітниць.

Тисячі агентів російського впливу були інтегровані у найрізноманітніші сфери суспільного, наукового, духовного і політичного життя українців. Достатньо згадати лише те, що в 2010 році Україну очолила, як президент, людина з явно проросійськими поглядами, певний час проросійські партії мали більшість в українському парламенті, тобто мали доступ до законотворчої діяльності. Більше того, такі люди мають доступ до державної таємниці, що, без перебільшення, становить загрозу національній безпеці України. Одразу виникає запитання, як взагалі таке стало можливим?

Відповідь на це запитання здебільшого лежить на поверхні. Якщо проаналізувати той інформаційний простір в якому в 2010 році і роками до цього проживала переважна більшість українців, то можна зрозуміти, де саме Українська держава недопрацювала, а де й взагалі була викинута за рамки тих процесів, які мали вирішальний вплив на державотворення.

Почнемо від найпримітивнішого, тобто від російської «культурної повістки». Майже усі радіостанції до 2014 року крутять день і ніч російську музику, день і ніч по телеканалах транслюють російські фільми та серіали, які вдало конвертуються в Україні у прибутки агресора, та звичайно виконують набагато важливішу роль, впроваджують в українське суспільство свої проросійські наративи, залучають українців у своє інформаційне поле. Щороку в Україні гастролювали десятки російських музикантів, артистів і збирали концертні зали. Ця окупація продовжувалася багато років

і великою частиною українського суспільства, на жаль, була радісно сприйнята.

Надважливу роль у цьому процесі відіграла окупація російським духовенством українських святинь, служіння в храмах України і пропаганда «руського міра» прихожанам, розповсюдження і нав'язування наративів про одну віру, один народ. Прославляння країни-агресора і спонсора тероризму росії в середині української держави з боку духовенства, розповсюдження неправдивої інформації антиукраїнського характеру, тобто створювалася сепаратистська мережа серед громадян, які були одурманені вірою і були використані проти своєї ж батьківщини.

Також у цей процес були залучені сотні проросійських неурядових організацій, які працювали на території України, отримували фінансування від росії та діяли в інтересах нашого ворога.

Для підкріплення російського впливу в Україні були створені телеканали, інформаційні видання проросійського спрямування, активно фінансувалися блогери, лідери думок, які відпрацьовували російський порядок денний і мали мільйони споживачів.

Окупація росією України тривала усі роки незалежності у форматі завоювання культурного, політичного, духовного простору наших громадян, що, у свою чергу, мало би забезпечувати вплив і гарантувати залучення російських агентів до здійснення владних повноважень на тих чи інших державних посадах, у парламенті, міністерствах, державних органах влади. Не можна применшувати ворожі досягнення у цьому напрямку, вони працювали професійно у сфері тиражування антиукраїнських настроїв, які споживали і продовжують споживати в Україні мільйони громадян.

Росія, суть її народонаселення не змінюються. Ми, українська нація, справді живемо в часи великих перетворень для нас, часи, коли наш споконвічний ворог зазнає нищівної поразки і більше не зможе оговтатися. XXI століття – це століття глобальних перетворень, цифрова цивілізація надає людству інструменти та засоби зв'язку і розповсюдження інформації, що допомагають миттєво сповіщати увесь цивілізований світ щодо звірств, вбивств, катувань, нечуваної несправедливості, яку вчиняють росія, російські солдати на території незалежної держави Україна, над її громадянами.

Всі ті страшні події, які зараз відбуваються в Україні за участю країни - спонсора тероризму: вбивства, катування, гвалтування, всілякі знущання над людьми, фільтраційні табори, масові поховання цивільних громадян, депортація мирного населення, а також інші злочини проти людяності, відбувалися не так давно в Афганістані, в Чеченській Республіці Ічкерія, Сакратвело, Сирії. Перераховувати усі звірства проти країн, націй, які здійснила росія (московія, російська імперія, срср, росія) немає сенсу, скрізь одне й те ж: зруйновані міста, випалені поселення, знищенні цілі роди, подекуди нації. Однак для усвідомлення того, що це за утворення під назвою «російська федерація», ми повинні привести приклади тих злочинів, які вчиняються зараз в Україні.

Росія не змінюється, однак змінюється світ навколо росії. Технологічний розвиток інформаційних систем дозволяє висвітлювати події в той самий момент, коли вони відбуваються. Ефект всесвітнього розголосу дає можливість Україні за підтримки цивілізованих країн вчинити справедливую розплату з росією за скоєне в теперішньому, за знищених і ненароджених у минулому. Ціна справедливої відплати найдорожча, за події такого масштабу завжди розраховуються людськими долями, життями героїв. Ще немало горя відбудеться за нашого життя, ця кривава плата за світле майбутнє наших дітей, наступних поколінь, які вже точно знатимуть, що «братський народ», – то найбільша фальсифікація історії їхньої нації, коли кривавого ката, гвалтівника матерів і сестер піднесли у братський стан.

Війна, яка зараз відбувається в Україні, вже є найзадокументованішою війною у світі. Тобто ті незчисленні злочини, які вчиняє росія над народом України, рано чи пізно будуть пред'явлені виконавцям, за ці злочини доведеться відповідати. До розслідування цих злочинів вже долучилися десятки країн з усього світу. Прокурор Міжнародного кримінального суду Карім Хан має намір відкрити офіс в Україні для розслідування злочинів, скоєних під час війни Росії проти України. Прокурор зазначив, що окрім шести країн, які є членами Спільної слідчої групи (Польща, Литва, Латвія, Естонія, Словаччина, Україна), є 13 інших держав, які ведуть структурні розслідування [14].

Отже, розпочнемо з тих даних, які нам відомі на сьогодні, із кількості жертв, руйнувань, воєнних злочинів, злочинів проти людяності, порушення правил ведення війни.

Після того, як 24 лютого 2022 року росія розпочала повномасштабну війну проти українського народу, за повідомленнями Генерального прокурора України, станом на 19 грудня 2022 року українські правоохоронці зареєстрували 54607 злочинів агресії та воєнних злочинів, а також 18441 злочинів проти національної безпеки [10].

За цими статистичними даними криються тисячі зруйнованих доль, тисячі загиблих співгромадян, у тих цифрах безмежне море горя і страждань.

Такої великої кількості задокументованих злочинів, неправомірних, жакливих дій проти мирного населення історія ще не знала. Після того, як цивілізований світ побачив кадри з української Бучі, Ірпеня, Маріуполя, Рубіжного, Мотижина та інших міст і селищ, світ здригнувся. Скрізь, звідки Українські Воїни, Захисники вибивали російських загарбників, звільнюючи міста і села від окупації, одне й те саме: катівні, фільтраційні табори, масові поховання, знищені й покалічені долі наших співвітчизників.

За попередніми підрахунками, в країні зруйновані понад 350 тисяч об'єктів та мільйони квадратних метрів житлової, освітньої, медичної, спортивної інфраструктури, пошкоджено тисячі кілометрів автомобільних і залізничних шляхів, аеропорти, порти та багато іншого. Частина із цих об'єктів можна відновити, частина зруйнована вщент. За словами заступника керівника Офісу Президента Кирила Тимошенка, російські війська з початку повномасштабного вторгнення майже повністю знищили шість українських міст. Йдеться про міста Луганщини та Донеччини: Маріуполь, Волноваха, Рубіжне, Попасна, Лиман, Северодонецьк [11].

Зруйновані цілі міста, в яких сумарна кількість населення на момент вторгнення росії в Україну в 2022 році становила близько 651 773 людей. Тільки вдумайтеся в це: більше півмільйона людей проживали в цих містах, які тепер зрівняні із землею. Ці міста не були об'єктами військової інфраструктури, там проживали мирні громадяни. Наразі складно навіть приблизно сказати, яка кількість жертв у цих містах серед цивільного населення.

Президент Маріупольського телебачення, волонтер, громадський діяч Микола Осиченко розповів, що, згідно з інсайдерською інформацією, зараз у Маріуполі у моргах задокументовано 87 тисяч загиблих, однак ці дані далеко не повні. Є ще база даних

щодо неопізнаних. Невідомі тіла мирних жителів перебувають у братських могилах. Згідно з останніми даними, таких людей було 26 тисяч 750 осіб. База даних щодо них знаходиться у Новоазовській прокуратурі. А може бути ще більше, бо, крім Іллічівського моргу, є й інші [20].

Тобто, виходячи з цієї інформації, ми можемо стверджувати, що в Маріуполі загинуло більше ста тисяч наших співгромадян, мирного населення. Це біль і випалені душі.

Російсько-українська війна запам'ятається усьому світу не лише цими стертими з обличчя землі містами, а й тими неприховано терористичними діями, які росія вчиняла проти мирного населення України. Сотні епізодів руйнації квартирних багатоповерхівок по всій Україні, де проживають мирні люди. Сплановане знищення енергетичної інфраструктури з боку росії – це ніщо інше як залякування та терор проти мирного населення.

Ракетні удари по цивільних об'єктах і по об'єктах критичної інфраструктури, масові поховання цивільного населення, катівні та фільтраційні табори, ось лишень невелика частина тих терористичних актів проти мирного населення України, які вчинила і продовжує вчиняти росія: ракетний удар по торговому центру в Кременчуці, де щонайменше загинуло 16 осіб [15]; ракетний удар по залізничній станції Краматорськ, де загинули більше 61 людина серед цивільного населення [16]; знищення українських полонених, захисників Маріуполя артилерійськими ударами, які перебували в Оленівці [21]; руйнування Донецького драматичного театру в Маріуполі, де перехувалися більше тисячі людей, цивільного населення під час російських авіаційних і артилерійських обстрілів [5]; використання фосфорних бомб [9]; звірства, які вчиняли російські солдати в Бучі, після деокупації цього міста у приватних будинках знаходили мертвих цивільних, які були вбиті пострілом в голову, а їх руки були зв'язані за спиною [1], масові поховання під Ізюмом [6], захоплення росіянами атомної електростанції і залякування населення ядерним тероризмом [2], та ще безліч злочинних епізодів, не можна перерахувати, бо ще не так давно ми усім українським народом переживали ці події разом, ніхто не міг лишитися байдужим, кожному це болить.

Всі ці дії, які вчиняє Росія в Україні, є нічим іншим, як геноцидом українського народу. Росія вже не вперше намагається

знищити нашу націю і нашу державність, присвоюючи собі нашу культуру, історію, правонаступництво від Руської держави. Історія справедливості твориться на наших очах. Ймовірно, що росія у нинішніх її кордонах закінчує своє існування, ця держава буде розділена на менші політичні суб'єкти, що у майбутньому унеможливить саму ідею «природної поведінки» росії, бо остання не змінюється. Для свого існування росія увесь час потребує крові, це фундамент, на якому вона вибудовує свою політику. Без великих ресурсів і у значно менших кордонах це утворення більше не зможе вчиняти такі звірства, тож увесь цивілізований, демократичний світ допомагає і буде допомагати приборкати авторитарний режим, чи навіть його крайню форму-тоталітаризм, який буйно квітне у росії.

Звірства, які зараз відбуваються в Україні не були б можливими, якби українське суспільство засвоїло свою історію, в якій немає місця «братському народові», «братській культурі», і всього того, що пов'язано із країною-спонсором тероризму, росією.

Через те, що ми допускали і надалі допускаємо чужинців (москвитів зокрема) до державотворення і формування суспільно-політичних процесів, ми і пожинаємо цю криваву розправу над нашим народом.

Станом на 20 червня 2022 року російська армія застосувала понад 210 видів зброї та боеприпасів, які заборонені міжнародними договорами [3]. Вона більше, ніж у 450 випадках, застосувала некеровані боеприпаси [23]. За даними ООН, з 24 лютого до 4 квітня 2022 р. російські війська використовували касетні боеприпаси в населених районах України принаймні 24 рази [19].

Російська армія, обстрілюючи українські міста, станом на 27 квітня 2022 року, повністю зруйнувала 102 заклади освіти, серед яких школи, дитсадки та університети. Ще 1412 закладів зазнали пошкоджень [17].

19 березня окупанти незаконно вивезли на територію РФ 2 389 дітей з тимчасово окупованих районів Донецької та Луганської областей. Такі дії є грубим порушенням міжнародного права, зокрема міжнародного гуманітарного права. Політику примусової русифікації загарбники застосовують і до викрадених українських дітей, яких змусять проходити російські «мовні курси» [7].

Постійний представник України при ООН С. Кислиця зазначає, що російські окупанти станом на 20 квітня 2022 року примусово переселили до РФ понад 500 тисяч українців, зокрема 121 тисячу дітей, при цьому українцям видають документи, які забороняють залишати російські регіони протягом двох років. Окупанти створили фільтраційні табори і депортують українців до депресивних регіонів РФ, зокрема в північні області та на острів Сахалін [12].

Російське мініоборони заявило, що вони депортували 2 101 613 осіб, у тому числі 333 073 дитини [8].

РФ намагається спричинити в Україні голод. Росіяни вивозять до тимчасово окупованого Кримського півострова зерно, яке викрадають в українських фермерів. Зокрема, окупанти пограбували Новоолексіївський елеватор і вивезли зерно до Криму. Підтвердженням цьому є те, що запрацював морський термінал з перевалки зерна, запасів якого в Криму не існує [4].

Російські окупанти станом на 3 травня 2022 року з початку війни викрали з чотирьох тимчасово окупованих регіонів України сумарно 500 тис. тонн зернових культур – третину від обсягів, що зберігалися на цих територіях. Окупанти, крім крадіжки 500 тис. зернових на тимчасово окупованих територіях України, станом на 13 травня 2022 року незаконно вивезли також десятки тисяч тонн соняшникової олії, сотні кілограмів овочів, а також вкрали в українських аграріїв сільськогосподарську техніку [13].

Як ми бачимо з подій, які ми переживаємо у 2022 році, чітко простежується те жахливе минуле, яке наш нарід уже пережив. Примусове переселення на територію росії, фільтраційні табори, знищення цивільного населення, лінгвоцид, знищення освітніх установ, вивезення продовольства. Це все вже було в нашій історії, і все це так само вчиняла росія. Та тільки тепер через усвідомлення того, хто є наш споконвічний ворог, наша жага справедливої помсти втілиться в життя.

1. «Бучанська різанина». Ким є перші підозрювані і як їх знайшли. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-61349033> 2. Для чого Росії захоплювати АЕС та як світ може запобігти ядерній катастрофі. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2022/03/5/683307/> 3. Злочини окупантів. Росія застосувала в Україні понад 210 заборонених боєприпасів – NYT. URL: <https://nv.ua/ukr/ukraine/events/armiya-rf-u-viyeni-proti-ukrajini-zastosovala-ponad-200-zaboronenih-boyeprispasiv-novini-ukrajini-50250972>.

html 4. З півдня України окупанти вивозять зерно у Крим. URL: <https://agropravda.com/news/agrobiznes-life/18083-z-pivdnja-ukraini-okupantivivozjat-zerno-u-krim> 5. «Кров та хаос»: вціліла після бомбардування театру в Маріуполі жахнула спогадами. URL: <https://www.unian.ua/war/udaro-teatru-v-mariupoli-ochevidicya-rozpovila-zhahlivi-podrobici-novini-vtorgnennya-rosiji-v-ukrajinu-11758150.html> 6. Масові поховання під Ізюмом: «кількість загиблих може у рази перевищити трагедію Бучі. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/masovi-pokhovannya-pid-izyumom-obstrilkhersona/32037554.html> 7. Міністерство закордонних справ України. URL: <https://www.facebook.com/UkraineMFA/posts/342047567965715> 8. Міноборони РФ заявило про депортацію 2 млн українців. URL: <https://espresso.tv/minoboroni-rf-zayavilo-pro-deportatsiyu-2-mln-ukraintsiv> 9. На Луганщині ворог застосував фосфорні боеприпаси – Білошицький. URL: <https://fakty.com.ua/ua/proisshestvija/20220313-na-luganshyni-vorog-zastosuvav-fosforni-boyeruprasy/> 10. Офіс Генерального прокурора. Злочини вчинені в період повномасштабного вторгнення рф. URL: https://t.me/pgogov_ua/8233 11. Офіс Президента: наша мета- після перемоги швидко відновити все, що знищили росіяни під час цієї війни. URL: https://president.gov.ua/news/kirilo-timoshenko-nasha-meta-pislya-peremogi-shvidko-vidnoviti-vse-zb-75553?fbclid=IwAR3FRPs76vWoleNbg7eY18vGtvMDIJnzl_wcggQko8kPxNokDiuKjrn6lMg 12. Окупанти примусово переселили до Росії вже понад 500 тисяч українців — постпред України в ООН. URL: <https://prm.ua/pereselyly-do-rf-ponad-500-tysiach-ukraintsiv/> 13. Окупанти викрали в українських аграріїв 500 тис. тонн зернових, олію, овочі та сільгосптехніку, – Мінагрополітики. URL: <https://sensor.net/ua/n3341057> 14. Розслідування воєнних злочинів Росії: чому МКС ініціює відкриття офісу в Україні? URL: <http://www.nrcu.gov.ua/news.html?newsID=98868> 15. Ракетний удар по ТЦ у Кременчуці: виявили майже 30 фрагментів тил. URL: <https://suspilne.media/255905-raketnij-udar-po-tc-u-kremencuci-viavilimajze-30-fragmentiv-til/> 16. Ракетний удар по Краматорську: загинули 50 людей, частина — померли у лікарнях. URL: <https://hromadske.ua/posts/raketnij-udar-po-kramatorsku-zagynuli-50-lyudej-iz-nih-chastina-u-likarnyah> 17. РФ «денацифікувала» в Україні понад 1,5 тисячі дитсадків, шкіл та вишів, 102 з яких – знищила. URL: <https://life.pravda.com.ua/society/2022/04/27/248431/> 18. Російські окупанти вивезли 400 тис. тонн зерна з окупованих регіонів України, – Мінагрополітики. URL: <https://sensor.net/ua/n3338724> 19. Росія застосувала касетну зброю в Україні щонайменше 24 рази – ООН. URL: <https://www.nta.ua/rosiya-zastosuvala-kasetnu-zbroyu-v-ukrajini-shhonajmenshe-24-razy-oon/> 20. У Маріуполі задокументовано 87 тисяч загиблих – цифра не остаточна. URL: <https://bykvu.com.ua/bukvy/u-mariupoli-zadokumentovano-87-tysiach-zahyblykhtsyfra-ne-ostatochna/> 21. Удар по Оленівці: причетним до вбивства українців загрожує довічне ув'язнення. URL: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/udar-po-olenivtsi-prichetnim-do-vbivstva-ukrajintsiv-zahrozhuje-dovichne->

uvjaznenja.html 22. Це дурість. Це варварство, – Зеленський заявив, що росіяни зруйнували 570 закладів охорони здоров'я. URL: <https://censor.net/ua/n3340981> 23. New York Times нарахували, що росіяни більше 450 разів використовували некеровані боеприпаси. URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2022/06/19/7353495/>

Loza Viktor. Some of the political aspects of Russia's aggressive crimes in Ukraine

This article reveals the origins of the problems Ukraine encountered in interstate relations with Russia. The long-term influence of Russia and the imposition of its «cultural», «spiritual», «scientific» and political agenda did not pass without a trace for Ukrainians. The struggle of the Ukrainian nation for independence has been going on for centuries. For centuries, the Ukrainian people have been shedding their blood for freedom, for the opportunity to speak their native language, for the opportunity to develop in the context of own authentic culture and traditions of their ancestors.

The full-scale war that Russia unleashed on the territory of Ukraine is nothing more than hard despair, the understanding that Russia cannot achieve its goals in Ukraine with the help of soft power. However, Russia's delusions regarding the use of harsh measures and the achievement of the set goals were completely shattered by the heroic and indomitable people of Ukraine, whose achievements are now admired by the whole world. This war is not the first between Ukrainians and muscovites, but the one that will be the catalyst for the processes that will take place in the coming decades.

Importance of the digital development and innovative technologies of the twenty-first century have been greatly underestimated by invaders in this case. Support of the civilized world for Ukraine would not have been so effective if we had no the opportunity, tools and technical means to share what is happening in real time.

The world would not be indifferent to atrocities, to other people's grief, especially when the two worlds clash, democracy and totalitarianism, where Ukrainians defend the values of a whole free world.

Key words: war, occupation, democracy, totalitarianism, freedom, digital civilization, culture.